

5. Здібність до створення і утримання технологічного виробництва над іншими членами галузевого співтовариства, що вимагає своєчасного оновлення технологій що використовуються. Це може відноситися до виробництва, збуту, управління.

6. Здатність планувати, організовувати і проводити ефективну стратегію в сферах виробництва і маркетингу на основі інновацій.

7. Створення і розвиток високого кадрового потенціалу як на виконавчому, так і на управлінському рівнях [5]. Якість виконавчого персоналу виявляється в його здатності ефективно використовувати виробничі технології, що існують на підприємстві, і готовності до освоєння перспективніших технологій. Якість фахівців виявляється в їх здатності ставити і вирішувати функціональні завдання, пов'язуючи їх із стратегічними цілями підприємства, які здатні забезпечити йому ключові компетенції в технічних, технологічних, дизайнерських і інших областях для посилення ринкових позицій підприємства. Якість управлінського персоналу виявляється в його здатності виявляти і ефективно використовувати ринкові можливості для захисту і розвитку конкурентних позицій підприємства на галузевих ринках в тактичному і стратегічному планах.

Отже, конкурентоспроможність підприємства є складним і багатоплановим поняттям, яке необхідно розглядати як з технічних, так і з економічних позицій. Категорія конкурентоспроможності підприємства є однієї із важливих економічних характеристик і вагомим чинником рівня міцності економічного стану підприємства. Від успішного її розв'язання залежить рівень економічного та соціального розвитку держави. На конкурентоспроможність як показник впливають внутрішні та зовнішні фактори.

Список використаних джерел

1. Конкурентоспроможність підприємства : оцінка рівня та напрями підвищення : моногр. / за заг. ред. О.Г. Янкового. – О. : Атлант, 2013. – 470 с.
2. Мельник, О.Г. Системи діагностики діяльності машинобудівних підприємств: полікритеріальна концепція та інструментарій. – Л. Видавництво Львівської політехніки, 2010. – 344 с.
3. Лупак Р.Л., Дідич А.М. Економічні основи забезпечення конкурентоспроможності підприємства в умовах ринкових відносин //Науковий вісник НЛТУ України. – 2010. – Вип. 20.6. – С. 248-252.
4. Малік, М.Й. Конкурентоспроможність аграрних підприємств: методологія і механізми: [монографія.] / М.Й. Малік, О.А. Нужна. – К.: Інститут аграрної економіки, 2007. – 270 с.
5. Донських А. С. Конкурентоспроможність аграрних підприємств та фактори, що її визначають.

Ванельчук Д.В., ст. гр. ЕП-16

*Центральноукраїнський національно технічний університет
м. Кропивницький*

КІБЕРЗЛОЧИННІСТЬ ТА ШАХРАЙСТВА В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

Однією з найбільш актуальних проблем сьогодення є кіберзлочинність. В ХХІ з цією проблемою довелось зіштовхнутися всім країнам світу. Адже кіберзлочинність з кожним роком набуває все більших масштабів і завдає великою шкоди. Кіберзлочинність є загрозою не тільки на національному, але й на глобальному рівні. Вона являє собою сукупність різних видів злочинів, що здійснюються за допомогою комп'ютера і в мережі Інтернет.

Об'єктами кіберзлочинності можуть бути персональні данні, банківські рахунки, паролі та інша особиста інформація як фізичних осіб, так і бізнесу та державного сектору.

Попри значний комплекс заходів, до котрих вдаються держава, окремі фізичні та юридичні особи, кіберзлочинці успішно продовжують свою діяльність у кіберпросторі. Зазнати шкоди від кіберзлочину може будь-який користувач Інтернету. Серед найпоширеніших видів кіберзлочину є такі: кардинг, фішинг, вішинг, піратство, онлайн-шахрайство, кард-шарінг, соціальна інженерія, мальваре, рейфалінг.

Кардинг (англ. carding) рід шахрайства, при якому проводиться операція з використанням банківської картки або її реквізитів, яка не ініційована або не підтверджена її власником.

Фішинг це схема, за якої хакери змушують користувачів передавати конфіденційну інформацію, наприклад паролі та номери соціального страхування. Вона зазвичай передбачає надсилання повідомлення спаму, яке справляє враження, ніби походить із довіреного джерела, наприклад із банку (це наживка).

Онлайн-шахрайство – несправжні інтернет-аукціони, інтернет-магазини, сайти та телекомунікаційні засоби зв'язку.

Соціальна інженерія – технологія управління людьми в Інтернет-просторі.

Мальваре – вірус, шкідливий програмний засіб або програмне забезпечення.

Рейфалінг – незаконна підміна інтернет трафіку.

Щодо України, то найбільшої популярності здобули саме вішинг, кард-шарінг та піратство. Серед шахрайств пов'язаних з банківськими картками найпоширенішими є ті, коли злочинці під приводом служби безпеки банку телефонують до клієнтів. Вони представляються, зазвичай, представниками служби безпеки та розповідають людям, що на картку їх банківську картку намагалися зламати та зняти гроші. Ці «представники» радять замінити пін-коди та заблокувати картку. Ці махінації робляться для того, щоб виманити у людини cvv2-код, який знаходиться на зворотній стороні банківської картки. Коли шахрай буде володіти номером банківської картки, терміном її дії і cvv2-кодом, він може зняти кошти з банкомату того ж банку. Як з цим боротися? В першу чергу потрібно завжди не втрачати свою пильність та пам'ятати, що справжні співробітники банку не мають права вимагати у своїх клієнтів конфіденційну інформацію щодо їх банківських карток. Тому ні в якому не разі не потрібно нікому надавати свої персональні данні, паролі cvv2-коди і коди підтвердження з sms для операцій з картками. А також завжди перевіряти інформацію за офіційним номером банку.

Кадр-шарінг останнім часом став дуже популярним через політичну ситуацію з Росією, наслідком якої стала заборона майже всіх російських каналів на території України, а отже з'явився попит на те, щоб у різний спосіб обійти блокування. Але існують окремі недоліки цього піратства, через те що ці сервери дуже не стабільні та недовговічні, що часто затрудняє швидке користування забороненими каналами, або тими, що не транслуються на території України. Для боротьби з цим видом Інтернет-піратства, потрібно покращувати системи захисту супутникових операторів, залучати для цього справжніх спеціалістів, а також залучатися підтримкою представників іншого оператора для того, щоб спільними зусиллями побороти або зменшити такий вид піратства.

Порушення авторських прав – незаконне використання об'єктів інтелектуальної власності, що належать іншим особам, відомо вчинені особою, яка розуміє протиправний характер цих дій, для отримання прибутку.

Хоча й законодавство України намагається врегулювати цю сферу, навіть введені штрафи за порушення авторських прав. Але все ж таки, в порівнянні зі стрімким розвитком врегулювання цієї сфери за кордоном, в Україні вона не достатньо

розвинута, адже перегляд піратських фільмів, копіювання чужих інтелектуальних здобутків залишається дуже актуальною проблемою на сьогодні.

Говорячи про наслідки від кіберзлочинності, потрібно зазначити втрату коштів банківськими установами та їх розкриття конфіденційної інформації, у тому числі банківської таємниці та персональних даних, недовіра клієнтів до банківської системи в цілому, та систем ДБО зокрема, що тягне за собою зменшення обсягу безготівкових операцій, позови клієнтів, а також для забезпечення більш надійної роботи інформаційних, комп'ютерних та телекомунікаційних систем потрібно створювати (або купувати) більш складні, дорожчі та менш зручні у використанні засоби захисту.

Виходячи з вищесказаного, можна зробити такі висновки: кіберзлочинність набула такої популярності саме в двадцять першому столітті у зв'язку зі швидкою модернізацією технологій, через це кількість кіберзлочинів, які наносять все більше шкоди та поглинають кошти, зростає. Хоча й вживаються заходи, щодо протидії такому виду злочинності, але їх недостатньо, тому потрібно розробляти нові методи боротьби, що будуть набагато більш ефективними, а також покращити систему захисту. Сьогодні кібербезпека в Україні на дуже низькому рівні, не варто нехтувати таким важливим чинником, як безпека в Інтернет-просторі, оскільки в передових країнах світу цей напрям є пріоритетним у внутрішній і зовнішній політиці країни.

*Вуяхевич Д.С., магістрант
Кібальник Л.О., докт. екон. наук, професор
Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького
м. Черкаси*

ВЕЙВЛЕТ-АПРОКСИМАЦІЙНИЙ АНАЛІЗ ВАРТОСТІ АКЦІЙ ПРОДОВОЛЬЧИХ КОМПАНІЙ

При обранні найбільш доцільного методу для аналізу стану функціонування продовольчого ринку з метою розкриття його стабільності, чи нестабільності, пропонуємо зупинитися на методології вейвлет-аналізу, яка передбачає застосування вейвлет-перетворення досліджуваних часових рядів.

Обґрунтованість такого вибору визначається наступним: по-перше, метод вейвлет-аналізу надає можливість розкрити локальні особливості досліджуваних часових рядів за рахунок декомпозиції вхідних даних на два ряди, один з яких визначається набором апроксимуючих коефіцієнтів, а інший – деталізуючих коефіцієнтів [1].

Вейвлет-перетворення забезпечує визначення ієрархічної структури вхідного досліджуваного часового ряду, що розширює можливості проведення аналізу. Відтак вейвлет-перетворення доповнює характеристики вхідних часових рядів, які досліджуються.

По-друге, вейвлет-аналіз знайшов широке застосування при розкритті динаміки часових рядів, які визначають різноманітні економічні дані.

Але, нерідко на практиці так буває, що не можна обмежитись використанням лише одного методу для дослідження того чи іншого часового ряду, оскільки в одному ряді випадків буває достатньо отримати лише опис характерних особливостей ряду, а в іншому – потрібно передбачити майбутні значення часового ряду. Саме тому, нами було удосконалено механізм вейвлет-перетворення часового ряду апроксимацією,